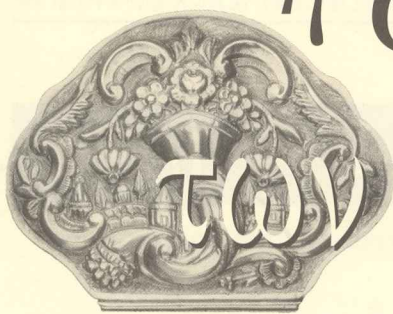

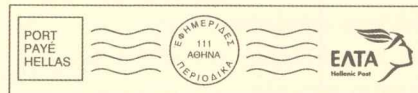

η φωνή

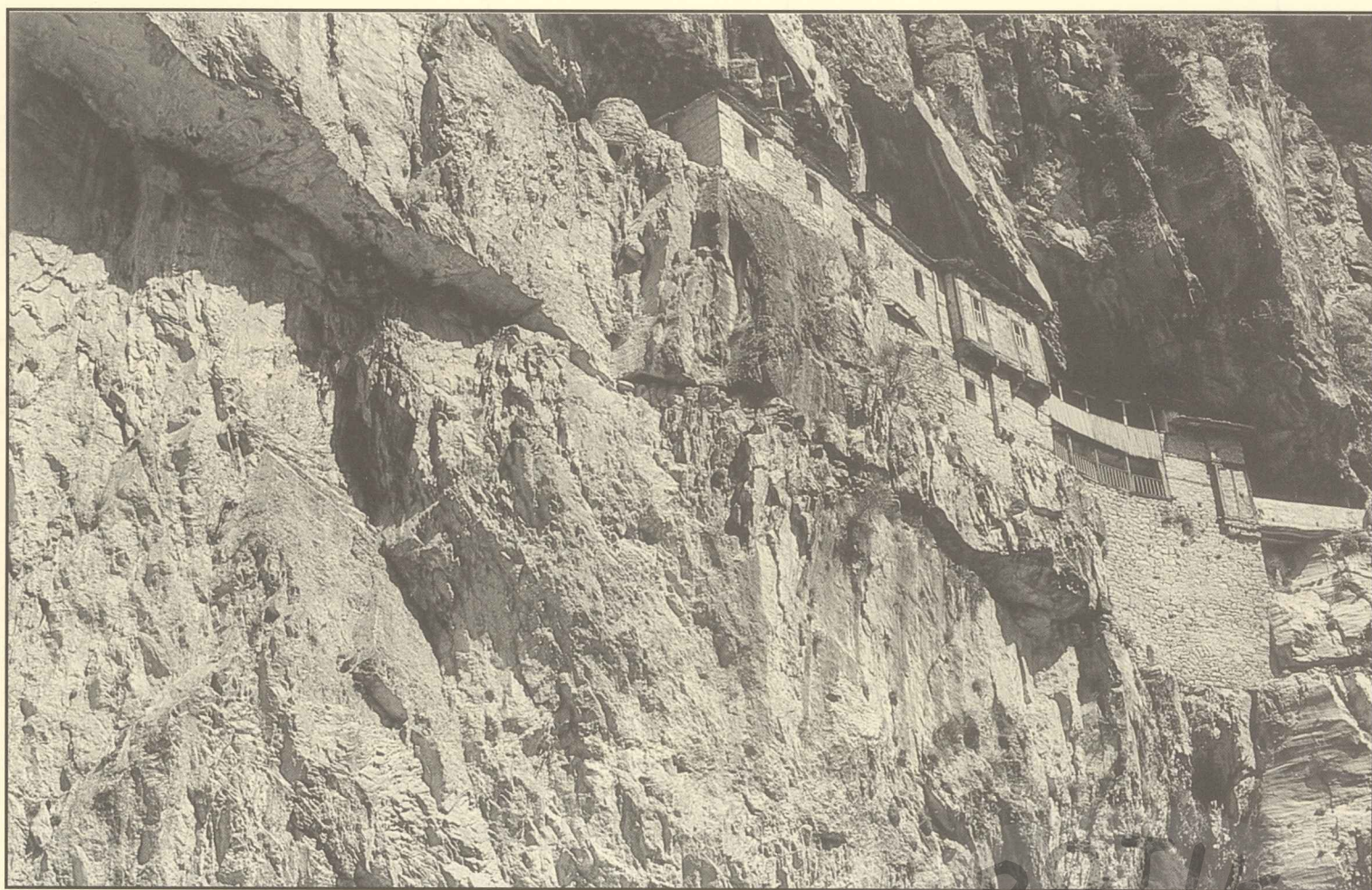
ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Παρασκευοπούλου 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
454 44

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 4 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003 • ΑΘΗΝΑ 30-09-2003
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ • ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ 20 • 111 43 ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΗΣ ΚΗΠΙΝΑΣ

Άποψη της Ιεράς Μονής Κηπίνας

Η Ιερά Μονή Κηπίνας είναι ένα μνημείο των Καλαρρυτών με πανελλήνια και παγκόσμια εμβέλεια, που στολίζει ολόκληρη την περιοχή μας. Δυστυχώς, αφόταν απέμεινε χωρίς μοναχό, λεηλατήθηκε από βέβηλα χέρια και κλάπηκαν οι εικόνες του. Σκοπός μας εδώ δεν είναι να την περιγράψουμε, αλλά να συμβάλουμε στην ανάδειξή της. Όποιος δεν την έχει ήδη επισκεφτεί, ας ρίξει μια ματιά στη φωτογραφία και είμαστε βέβαιοι πως θα παρακινηθεί για να τρέξει να τη δει από κοντά.

Στην Κηπίνα, πέρα από το πρόσφατα επισκευασμένο μοναστήρι, έργο ανθρώπων, υπάρχει και το σπουδαίο έργο, το μνημείο της Φύσης. Υπάρχει το σπήλαιο, που ξεκινάει μέσα από το μοναστήρι και διακλαδώνεται με στοές βαθιά μέσα στο βουνό.

Η έκδοσή μας, ευαίσθητη σε κάθε Καλαρρυτινό θέμα, θεώρησε χρέος της να απευθυνθεί με επιστολή στην Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, ζητώντας συμπαράσταση. Ανταποκρινόμενη αυτή, μας

έστειλε δύο σχετικές μελέτες του πατέρα της ελληνικής σπηλαιολογίας, αείμνηστου καθηγητή Ιωάννη Πετρόχειλου, τις οποίες και αναδημοσιεύουμε με την άδεια της ΕΣΕ.

Εντυπωσιακό είναι και το γεγονός ότι η μία μελέτη απαντά σε ανάλογο αίτημα της τότε Υπουργού Κοινωνικής Πρόνοιας, αείμνηστης συμπατριώτισσάς μας, Λίνας Τσαλδάρη, το γένος Σπ. Λάμπρου, της οποίας, όπως αποδεικνύεται, το καλαρρυτινό αίμα δεν είχε εξαστμιστεί. Βλέπουμε ακόμα ότι οι Καλαρρυτινοί νοιάζονταν από τότε όχι μόνον για τη χάραξη δρόμου αλλά και για το σπήλαιο και το μοναστήρι.

Ας γίνει το αφιέρωμά μας αυτό αφορμή για μια νέα αρχή ευαισθητοποίησης και αγώνα για τη φροντίδα και την ανάδειξη του όλου χώρου. Καλούμε όσους διαθέτουν κάποια άλλα στοιχεία για την Κηπίνα, να μας τα γνωστοποιήσουν, ώστε να ολοκληρωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η έρευνά μας.

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Ιδιοκτήτης
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα

Εκδότης
ΣΠΥΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα
Τηλ. Γραφείου 210 36 38 235

Διεύθυνση
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ
Υμηττού 92 • 155 61 Χολαργός
Τηλ.: 210 65 14 487 - Κιν. 6944568543

Υπεύθυνη Ύλης - Αλληλογραφία
ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Κατοικίρη 40 • 155 61 Χολαργός
Τηλ.: 210 65 35 902

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 15€

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ - ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
με εγγραφή ονόματος
Αρ. Λογαριασμού 121/772769-09
Ταμιευτήριο Εθνική Τράπεζα Ελλάδος
ΕΛΕΝΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
Τηλ. 210 86 76 865

Για τη Λάρισα
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ
Τηλ. 2410 28 91 121
Για τα Ιωάννινα και τους Καλαρρύτες
ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΖΑΓΚΛΗΣ
Τηλ. 26590 61 518 - 26510 48 843

Διευθύνσεις - Ταχυδρόμηση
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ
Γεωργίου Μαριδάκη 20 • 111 43 Αθήνα
Τηλ.: 210 20 20 356

Παραγωγή - Εκτύπωση
ΤΥΡΙΣΟΝ Α.Ε.
Καλλιγιά 3 • 114 73 Λεωφ. Αλεξάνδρας
Τηλ.: 210 64 31 511 - 210 64 52 677
Fax: 210 64 61 637

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η υποδοχή και η αποδοχή της έκδοσής μας

Πέρασε ήδη ένας χρόνος από τότε που η Φωνή των Καλαρρυτιών δημιουργήθηκε στο μυαλό του Προέδρου του Συλλόγου μας και από μία απλή πρόταση μετατράπηκε σιγά-σιγά σε ένα ζωντανό περιοδικό με κεντρικό θέμα του το χωριό μας, τους Καλαρρύτες.

Πολύ νερό κύλησε από τότε στο αυλάκι. Κάναμε όλοι στο Δ.Σ. του Συλλόγου πολλές προσπάθειες και σίγουρα πάρα πολλά απομένουν να γίνουν ακόμα. Σπουδαίο επίτευγμα για εμάς ήταν το ότι καταστάλαξε στο μυαλό μας, με την πολύτιμη βοήθεια και των συνεργατών μας, η μορφή και το ύφος της έκδοσής μας. Το πώς να σας παρουσιάσουμε καλύτερα και σωστότερα τα κείμενα αλλά κυρίως και πώς να ψάχνουμε τα όσα νομίζουμε ότι θα σας ενδιέφεραν και όσα θα ωφελήσουν τους Καλαρρύτες.

Απευθύναμε μέχρι τώρα αρκετές επιστολές σε διάφορους φορείς και πατριώτες, ζητώντας τα φώτα τους. Άλλοι ανταποκρίθηκαν αμέσως, όπως η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, που μας προμήθευσε και τα άρθρα που δημοσιεύονται σε τούτο το φύλλο. Άλλοι δεν απάντησαν ακόμα. Ελπίζουμε πως, όσο θα περνάει ο καιρός και θα αποδεικνύουμε ότι η Φωνή των Καλαρρυτιών δεν κυκλοφόρησε από κάποιο πρόσκαιρο ενθουσιασμό αλλά για να δείξει έμπρακτα τη μεγάλη αγάπη και το σεβασμό που νιώθουν οι διάσπαρτοι Αθηναίοι με Καλαρρυτινές ρίζες για το χωριό μας, τόσο θα μας εμπιστεύονται όλο και περισσότεροι.

Τα σχόλια που μέχρι σήμερα λάβαμε γραπτά ή ακούσαμε από εσάς, υπήρξαν τόσο θετικά, που μας υποχρεώνουν, αφού σας ευχαριστήσουμε ΟΛΟΥΣ δημοσίως, να αναθαρρήσουμε και να δουλέψουμε ακόμα πιο σκληρά, ακόμα πιο σοβαρά για την έκδοσή μας. Ευχαριστούμε όλους σας τόσο για την συναισθηματική, όσο και για την οικονομική σας συμπαράσταση και ελπίζουμε το έργο μας να συνεχίσει να σας αγγίζει.

Στόχος μας παραμένει πάντοτε η συμβολή στη σωστή ανάπτυξη των Καλαρρυτιών, η ανεύρεση γνωστών και άγνωστων πτυχών της ιστορίας τους αλλά και η ψυχική σύνδεση με το χωριό, όσων από εμάς ζουν τον περισσότερο χρόνο μακριά του.

η Σύνταξη

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου.

Επτά Φορές Πρόσφυγας

του Ευάγγελου Μπακαγιάννη

Με την ευκαιρία της επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940 οπότε μπήκε η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αρνούμενη να υποταχτεί στους Ιταλούς κατακτητές, παρακαλέσαμε τον διευθυντή του περιοδικού μας και καλό φίλο κο Ευάγγελο Μπακαγιάννη να μας επιτρέψει την δημοσίευση τμήματος του άρθρου του, που είναι εξαιρετικά επίκαιρο*.

Χειρότερη κατάντια απ' το να είσαι πρόσφυγας δεν υπάρχει. Πρόκειται για εκμηδενισμό της ανθρωπίνης προσωπικότητας. Όταν βλέπω στην τηλεόραση προσφυγικές σκηνές συγκλονίζομαι, γιατί κι εγώ στην τρυφερή ηλικία ανάμεσα στα έξι και τα δέκα χρόνια, αναγκάστηκα να πάρω εφτά φορές το δρόμο της σκληρής προσφυγιάς.

Η οικογένειά μου αναγκάστηκε να πάρει τόσες φορές το δρόμο της προσφυγιάς, εξαιτίας των μουσουλμάνων της πατρίδας μου, του Μαργαριτίου Θεσπρωτίας, που σήμερα διεκδικούν αποκλειστικά για τον εαυτό τους το όνομα "τσάμηδες". Οι "τσάμηδες" αυτοί, μετά την ιταλογερμανική κατοχή, εγκατέλειψαν τον τόπο τους για να γλυτώσουν τα αντίποινα για τις εγκληματικές ενέργειές τους και εγκαταστάθηκαν στην Αλβανία. Σύμφωνα με την απογραφή του 1940 το ένα τέταρτο των κατοίκων του νομού Θεσπρωτίας, 18.000 περίπου, ήταν μουσουλμάνοι.

Στο Μαργαρίτι όπου γεννήθηκα από γονείς Καλαρρυτιώτες τον Σωτήρη Μπακαγιάννη και τη Μαρία Σιάμου, οι κάτοικοι στο σύνολό τους είχαν εξισλαμιστεί, για να κρατήσουν τα πλούσια τοιφλίκια τους στο Φανάρι, την εύφορη κοιλάδα του Αχέροντα.

Οι περίπου εκατό χριστιανικές οικογένειες -ανάμεσά τους και η οικογένειά μου- είχαν έρθει στο Μαργαρίτι από άλλα μέρη. Αντιπροσώπευαν το 1/10 περίπου του πληθυσμού. Ήταν επιστήμονες, έμποροι, τεχνίτες ή εργατικό δυναμικό που

πρόσφερε υπηρεσίες, τις οποίες απόφευγαν οι μπέηδες και οι αγάδες.

Οι μουσουλμάνοι κάτοικοι της Θεσπρωτίας, που μετά τη Μικρασιατική καταστροφή του 1922 είχαν κριθεί "ανταλλάξιμοι" - είχαν βρεθεί μάλιστα και οι χριστιανοί Μικρασιάτες που θα τους αντικαταστάσουν - προσέφυγαν στην τότε Κ.Τ.Ε. (Κοινωνία των Εθνών) και ζήτησαν να εξαιρεθούν, επειδή ήταν Έλληνες πολίτες. Προτού εκδοθεί απόφαση, η δικτατορία Πάγκαλου κατάρχησε τις επιτροπές ανταλλαγών κι έτσι οι μουσουλμάνοι έμειναν στη Θεσπρωτία. Με την απαλλοτρίωση των τοιφλικιών που ακολούθησε, οι περισσότερες των μουσουλμάνων αντικαταστάθηκαν με ομόλογα.

Το 1939, για να αποφύγει τη δίωξη για ατασθαλίες στην ενοίκιαση των κοινοτικών λιθαδιών, έφυγε από την Ελλάδα και εγκαταστάθηκε στην Αλβανία ο Γασίν Σαντίκ, πρόεδρος της Κοινότητας Μαργαριτίου. Εκεί τον πλησίασε η αλβανοϊταλική κατασκοπία και του έταξε πως η Θεσπρωτία θα αποτελέσει ανεξάρτητο καντόνι μέσα στη νέα "Ρωμαιοκρατορία" και ότι οι μπέηδες και οι αγάδες θα ξαναποκτήσουν τη χαμένη ισχύ τους και τα απαλλοτριωμένα τοιφλίκια. Έτσι ο Σαντίκ τέθηκε επικεφαλής στο ένα από τα αλβανικά τάγματα, που πολέμησαν για την κατάκτηση της Ελλάδας.

Με την ιταλική επίθεση το 1940, ο νότιος τομέας άμυνας των ελληνικών δυνάμεων, μετά από

διαταγή του Στρατηγείου, υποχώρησε στον Αχέροντα ποταμό, στη δεύτερη γραμμή άμυνας. Κατά την οπισθοχώρησή του, ο ελληνικός στρατός χτυπήθηκε πισώπλατα από τους μουσουλμάνους, γεγονός που ανάγκασε αργότερα την ελληνική κυβέρνηση να εξορίσει τους άντρες σε νησιά του Αιγαίου.

Πρώτος σταθμός. Αγγίνιο, Οκτώβριος 1940

Με την οπισθοχώρηση των ελληνικών στρατευμάτων κυκλοφόρησε η φήμη πως έρχεται ο Γασίνης με άγριες διαθέσεις. Την επόμενη ημέρα η φήμη αυτή έγινε πραγματικότητα. Έτσι ξεκίνησε η πρώτη προσφυγιά.

Οι χριστιανοί Μαργαριτιώτες μάζεψαν γρήγορα - γρήγορα τα μπογαλάκια τους και ακολούθησαν σε ομάδες διάφορες διαδρομές προς το νότο. (Πρέπει στο σημείο αυτό να διευκρινίσω πως ήμουν πολύ μικρός τότε και τα εξήντα χρόνια που μεσολάβησαν δυσχεραίνουν τους υπολογισμούς του χρόνου και των αποστάσεων).

Τη δική μας ομάδα την αποτελούσαν η οικογένειά μου (οι γονείς μου κι εγώ) και άλλες πέντε-έξι οικογένειες. Ξεκινήσαμε με τα λιγοστά πράγματα και περπατούσαμε στο δρόμο Ηγουμενίστας - Πάργας, που τότε ήταν χωματόδρομος, με προορισμό τον Αϊ - Γιαννάκη, φυσικό λιμάνι σε απόσταση δέκα χιλιομέτρων από το Μαργαρίτι και οκτώ από την Πάργα. Όταν φτάσαμε πάνω από το λιμάνι, ο πατέρας μου κι ο νονός μου, ο Ανδρέας Πάκος, συνέχισαν για την Πάργα, για να νοικιάσουν ένα καϊκι και οι υπόλοιποι κατηφορίσαμε προς το λιμάνι.

Η κατάβαση ήταν απότομη. Παρόλα αυτά ένα κοριτσόπουλο κατέβαινε, κρατώντας με καμάρι ψηλά πάνω από το κεφάλι της το σπαθί του αστυνομικού αρραβωνιαστικού της. Ποτέ δεν μπόρεσα να εξηγήσω γιατί πήρε μαζί της το σπαθί και γιατί το κρατούσε με τόσο καμάρι. Μετά από κάμποσες ώρες, δε θυμάμαι πόσες ακριβώς, ήρθε το καϊκι. Δυσκολευτήκαμε να επιβιβαστούμε και να ξανοικτούμε στη θάλασσα. Δεν ξέρω εάν ο αρχικός προορισμός μας ήταν η Βόνιτσα, πάντως καταλήξαμε στο Δημοτικό Σχολείο της.

Σε λίγες μέρες φύγαμε με καϊκι για την Αμφιλοχία και από εκεί με αυτοκίνητο για το Αγγίνιο, όπου η οικογένειά μου εγκαταστάθηκε σε ένα άδειο δωμάτιο του πατρικού σπιτιού της μητέρας μου. Η οικογένειά της μητέρας μου είχε μετακομίσει στη Θεσσαλονίκη.

Κι άλλες οικογένειες που έφτασαν με μας είχαν συγγενείς στο Αγγίνιο. Όσοι δεν είχαν συγγενείς,

Μερική άποψη του Μαργαριτίου από τη φωτογραφία του ΑΛΗ ΣΑΜΗ ΒΕΗ, αρχιφωτογράφου του Σουλτάν Χαμίντ.

* Θα δημοσιευτούν στο φύλλο αυτό οι τέσσερις πρώτοι σταθμοί

έμειναν σε νοικιασμένα σπίτια. Ας σημειωθεί ότι τα οικονομικά τους ήταν καλά, αφού ήταν έμποροι ή επαγγελματίες στο Μαργαρίτι.

Στο Αγρίνιο άκουσα για πρώτη φορά σειρήνες συναγερμού και μήκη σε αντιαεροπορικό καταφύγιο. Εκεί μάθαμε για την αντεπίθεση του ελληνικού στρατού και εορτάσαμε την κατάληψη των Αγίων Σαράντα, του Αργυρόκαστρου, του Τεπελενιού και της Κορυτσάς.

Σε λίγες μέρες πέρασαν και αυτοκίνητα με τους πρώτους Ιταλούς αιχμαλώτους. Τα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια, που ήταν στη γειτονιά μας, είχαν μετατραπεί σε στρατιωτικό νοσοκομείο. Ήταν τραγικό να βλέπεις νεαρούς στρατιώτες με φασκωμένο το κεφάλι τους από τα τραύματα ή ακρωτηριασμένους από τα κρουπαγήματα. Μα το πιο τραγικό ήταν ότι ανακαλύψαμε πως μέσα στο νοσοκομείο υπήρχε όρυγμα, όπου πετούσαν τα πόδια και τα χέρια που έκοθαν και τα σκέπαζαν με λίγο χώμα.

Οι νίκες του ελληνικού στρατού μάς έκαναν να αναθαρρήσουμε. Έτσι επιστρέψαμε, δε θυμάμαι πώς, στο Μαργαρίτι, όπου μας περίμεναν ο παππούς και η γιαγιά.

Δεύτερος σταθμός. Αμφιλοχία 1941

Με την επίθεση της Γερμανίας κατά της Ελλάδας, οι μουσουλμάνοι αναθάρρησαν και εξαγριώθηκαν. Ξαναμαζέψαμε τα μπογαλάκια μας και πήραμε ξανά τον ίδιο δρόμο, με προορισμό το Αγρίνιο και πρώτη στάση στο Δημοτικό Σχολείο της Αμφιλοχίας. Εδώ μας πρόλαβαν οι Γερμανοί. Παρά το μίσος που ένιωθα γι αυτούς, θαύμασα τις μοτσουκλέτες τους.

Λίγες μέρες πριν μπει ο Γερμανός, έγινε διάρρηξη στην αποθήκη τροφοδοσίας του ελληνικού στρατού, που στεγαζόταν στο ισόγειο του σχολείου, κι έτσι τα πολύτιμα για την επιβίωση τρόφιμα και υλικά δεν έφτασαν ποτέ στο μέτωπο. Ήταν φυσικό εμείς, τα μικρά παιδιά, να ζηλεύουμε και να θέλουμε να πάρουμε κάτι κι εμείς, μας

απέτρεπε όμως το αυστηρό ύψος των δικών μας, ιδιαίτερα του θείου μου Γιώργου. Άφησα λοιπόν κάτω το μαγιάκι κύπελλο που κρατούσα στα χέρια μου και απομακρύνθηκα. Σε λίγο ο θείος μου μάλωνε κάποιον που αφαίρεσε από τη βιβλιοθήκη του σχολείου, που βρισκόταν κι αυτή στο ισόγειο, ορισμένους τόμους μιάς εγκυκλοπαίδειας.

Έφτασε κάποτε και η Χωροφυλακή. Οι κλέφτες φώναζαν: “οι πρόσφυγες, οι πρόσφυγες το έκαναν!”. Ο διοικητής ανέβηκε στον επάνω όροφο, όπου μέναμε και, μόλις είδε τις λίγες κουτέριες, που ήταν στρωμένες στο πάτωμα και τα δυο-τρία σκεύη που χρησιμοποιούσαμε για την κουζίνα μας, ζήτησε συγγνώμη και έφυγε. Έπειτα μας μετέφεραν στο κτίριο του σχολαρχείου και μας πρόσφεραν απλόχερα αλεύρι, γαλέτα, ζάχαρη και τσάι. Ίσως έτσι εξηγείται το ότι μείναμε στην Αμφιλοχία και δε συνεχίσαμε για τον αρχικό προορισμό μας, το Αγρίνιο.

Απέναντι από το σχολείο στήθηκαν σκηνές, όπου εγκαταστάθηκαν Ιταλοί στρατιώτες, που είχαν την ευθύνη της λειτουργίας της αποθήκης του δικού τους στρατιωτικού υλικού, η οποία στεγαζόταν στο ισόγειο ενός γειτονικού οικήματος. Στην αποθήκη αυτή ανάμεσα στα άλλα υπήρχαν και μεγάλα βαρέλια με κόκκινο κρασί, κάτι που μου φαινόταν ασυμβίβαστο με τον πόλεμο.

Γυρίζοντας ανάμεσα στις σκηνές, ήρθα σε επαφή με τους Ιταλούς στρατιώτες, που όλο και κάτι φάγσιμο μου δίνανε (πάντα υπάρχουν φιλάνθρωποι!). Το σπουδαιότερο ήταν πως με την επαφή μου με τους Ιταλούς έμαθα αρκετά ιταλικά, που μετά την κατοχή, δυστυχώς, τα εγκατέλειψα και έτσι τα ξέχασα.

Αν εξαιρέσει κανείς τη δυσκολία στην υδροδότηση (υπήρχε μόνο ένα πηγάδι για πόσιμο νερό και -μέσα σε ένα ερειπωμένο κτίριο- μία πηγή, που το νερό της ήταν κατάλληλο μόνο για το πλύσιμο των ρούχων) καλά τα βολέψαμε στην Αμφιλοχία.

Για πρωινό είχαμε παπάρα με γαλέτα που έριχνε

στο τσάι ο Νάσιος, μεσημεριανό και βραδινό κάτι που είχε βάση το αλεύρι (πίτες, κυλοπίτες, κλπ). Πάντως δεν πεινάσαμε.

Τρίτος σταθμός. Καλαρρύτες 1941

Μετά μερικούς μήνες αποφασίστηκε η οικογένειά μας να μετακομίσει στους Καλαρρύτες, όπου είχαν γεννηθεί ο πατέρας και η μητέρα μου και υπήρχε ακόμη το πατρικό σπίτι. Μαζέψαμε τα λίγα πράγματα σε ένα “ντέγκι” (μεγάλο, μάλλινο σακί), ζωστήκαμε τα χρυσαφικά και γραμμή στο “Πόστε Μπλόκο” για ωτοστόπ (γνωστό από τότε). Και ώ του θαύματος! Σταματάει το στρατιωτικό ιταλικό αυτοκίνητο και από μέσα οι στρατιώτες φώναζαν δυνατά: “Λάκη, Λάκη!” (έτσι με φώναζαν μικρό). Πλησιάζω και βλέπω τους Ιταλούς της Επιμελητείας που, όπως μας είπαν, τους μετέθεταν στα Γιάννενα. Μας πήραν μαζί τους. Όπως μου έλεγαν μετά οι γονείς μου, αγωνιούσαν, γιατί οι Ιταλοί με κρατούσαν στα χέρια τους για να μη κτυπήσω από τις λακκούβες του χωματόδρομου και έτσι θα ανακάλυπταν την πάννη ζωή με τα χρυσαφικά, που μου είχαν φορέσει κάτω από τα ρούχα. Δε ξέρουμε αν οι στρατιώτες το αντιλήφθηκαν, πάντως δεν ανέφεραν τίποτα.

Από τα Γιάννενα φύγαμε με μουλάρια για τους Καλαρρύτες. Βρήκαμε το πατρικό μας σπίτι σε καλή κατάσταση. Η οικογένεια που είχαμε αφήσει μέσα είχε φροντίσει γι αυτό. Οι συγγενείς και συμπατριώτες μας προσέφεραν απλόχερα τη βοήθειά τους. Πρέπει να παραδεχτώ πως εδώ ένιωθα λιγότερο την προσφυγιά. Εδώ πήγα για πρώτη φορά στο δημοτικό σχολείο κι είχα δασκάλα την αείμνηστη Σεβαστή Μπογδάνου, από τα Μπογδανάτικα των Παζών, που έμελλε να μας δώσει μεγάλη βοήθεια σε άλλη προσφυγιά.

Το φθινόπωρο και προτού φύγουν για τα χειμαδιά τους στη Θεσσαλία, οι τσελγκαδες συγγενείς μας φρόντισαν να μας εφοδιάσουν με όσα χρειαζόνταν για να περάσουμε άνετα το βαρύ χειμώνα στους ορεινούς Καλαρρύτες. Το κατώι του

σπιτιού γέμισε με άλευρα, όσπρια, γλυκό και ξινό τραχανά, γαλοτύρι στα ασκιά, προβατίνες παστουρμά και προπαντός ξύλα για το τζάκι και την κουζίνα. Από το Μαργαρίτι ο παππούς έστειλε λάδι και ελιές και έτσι πάνοπλοι περιμέναμε το χειμώνα. Ξέχασα να σας πω πως στην οικογένεια είχε προστεθεί και η νεαρή αδελφή του πατέρα μου, η Όλγα, την οποία ο πόλεμος τη βρήκε στη Λάρισα, φιλοξενούμενη από τους συγγενείς μας. Οι δικοί μας στο Μαργαρίτι συνέχιζαν να έχουν ανοικτή τη διανομή κατασκευής κεντητών ενδυμάτων αλλά και το εμπορικό. Εκτιμώντας εσφαλμένα, όπως αποδείχτηκε μετά, ότι τα πράγματα έχουν καθησυχάσει, μας ειδοποίησαν να γυρίσουμε στο Μαργαρίτι.

Φτάσαμε στα Γιάννενα με τα ζώα -δώδεκα ώρες ταξίδι- και από κει σε λίγες μέρες στο Μαργαρίτι. Πρώτη οδυνηρή εμπειρία μετά την επάνοδο στο Μαργαρίτι ήταν η υποχρεωτική εκμάθηση της αλβανικής γλώσσας στο σχολείο, που μ' έκανε να διακόψω τη φοίτηση. [...]

Έκτος σταθμός. Παζοί

Ο τρόμος μάς έκανε να τα μαζέψουμε άρον-άρον, να κατέβουμε στην παραλία του Βάλτου και να επιβιβαστούμε σε κάποιο καραβάκι με προορισμό τους Παζούς. Απ' ότι μου θύμιζε πρόσφατα ο ξάδελφός μου, ο Μήτσος, λόγω θαλασσοταραχής υποχρεωθήκαμε να μείνουμε δυο-τρεις μέρες αραγμένοι στην κοντινή, ερημική παραλία Σαρακηνίκο.

Στους Παζούς εγκατάσταση στο σχολείο στο Γάι και προσπάθεια στηρίματος νοικοκυριού και κατασφάλας στη φωτιά. Εμείς, οι μικροί επιδοθήκαμε σε εξερευνησεις της περιοχής, οπότε, ώ του θαύματος, ένα πρωί, εκεί που παίζαμε στο λιμάνι, πηδώντας τις δέστρες των πλοίων, ακούω μια γλυκιά φωνή να με φωνάζει με την προφορά του νησιού “Βαγγελάκη! Βαγγελάκη!”. Γυρίζω και βλέπω τη Σεβαστή, τη δασκάλα μου στο σχολείο των Καλαρρυτών. Τρέχει και με σφίγγει στην αγκαλιά της. Γέρασα αλλά δεν ξέχασα ποτέ αυτή τη συνάντηση, που αποδείχτηκε σωτήρια.

Σε δύο μέρες είχαμε μετακομίσει στο αρχοντικό των Λύχνων, στα Μπογδανάτικα-Λυχνιάτικα. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα ήταν η εξασφάλιση νερού από την ιδιόκτητη στέρνα. Επειδή ο Μήτσος και η παλιοπαρέα είχε μείνει στο Γάι, άρχισε πάνω-κάτω ποδαρόδρομος για συναντήσεις και δράσεις πολλές και διάφορες. Ας σας πω δυο-τρεις για παράδειγμα.

Στο κέντρο του Γαίου του αρχοντικού με τον μαντρότοικο. Είχε μια μεγάλη μπουρνελιά (δαμασκηνιά), που τα κλωνάρια της, σπάζοντας από τον καρπό, ακουμπούσαν στη μάντρα και τη μεγάλη βεράντα. Τα ώριμα δαμάσκηνα μάς άνοιξαν την όρεξη και έτσι μήκαν στο στόχο μας. Αντί να ζητήσουμε από τις ηλικιωμένες νοικοκυρές, που συχνά έπλεκαν ή κεντούσαν στη βεράντα τους να μας επιτρέψουν να μαζέψουμε, έστω και όσα πέφταν κάτω -είμαι σίγουρος ότι θα μας το επέτρεπαν- αποφασίσαμε τη δύσκολη επιχείρηση.

Πρώτος πάνω από τον τοίκο εγώ, ο χοντρούλης. Στις πλάτες μου ο Θωμάς και στις πλάτες του ο πολύ ελαφρύς Μήτσος. Σκαρφαλώνει στη μάντρα αλλά το μαντρόσκυλο, που ήταν δεμένο στον κορμό, άρχισε να ανηρκεύει. Ο Μήτσος με το χέρι δίνει το σύνθημα ότι κατεβαίνει.

Δε γίνεται, πρέπει να εξουδετερωθεί ο σκύλος. Γραμμή στο χασάπικο. Παρακαλούμε και μας δίνει το λάρυγγα με λίγο πλεμόνι (μόνο κάτι τέτοια περρίσσευαν εκείνη την εποχή). Επιστροφή στο στόχο και νέα αναρρίχηση. Ρίχνεται η τροφή και το σκυλί αδρανοποιείται. Ο Μήτσος σκαρφαλώνει στα κλωνάρια και γεμίζει τον κόρφο του, κάτω από τη μάλλινη φανέλλα που φορούσε, με μπουρνέλες. Οι κυρίες που, ως συνήθως, κάθονταν στη βεράντα, άκουγαν κάποιους θορύβους αλλά ο Μήτσος, μόλις σήκωναν τα μάτια τους, τσούλωνε και γινόταν ένα με τα κλωνάρια. Πιο νόστιμες μπουρνέλες δεν έχω φάει στη ζωή μου.

Άλλη επιδρομή στις κουτσουπιές (χαρουπιές) στα Μπογδανάτικα. Πώς είχαν φυτρώσει αυτά τα τε-

“Γυρίζω και βλέπω τη Σεβαστή, τη δασκάλα μου στο σχολείο των Καλαρρυτών”

ράστια δέντρα πάνω στους βράχους και στις πλάκες, ένας θεός ξέρει. Τα περιμέναμε από καιρό τα κουτσουπια να ωριμάσουν και, όταν από πράσινα έγιναν καφετιά, αποφασίστηκε η επέμβαση. Ο Μήτσος πάνω στο δέντρο να ρίχνει κάτω τους καρπούς. Εγώ να τους μαζεύω και να τους βάζω στο καλαρρυτιώτικο σακκούλι που κρατούσε η συγγατοικός μου, Γεωργία. “Φευγάτε, φευγάτε!” φωνάζει ο Μήτσος. Σηκώνοντας τα κεφάλια μας, βλέπουμε να πλησιάζει ένας Παζινός. Τρέχουμε. Ο Μήτσος που είχε μείνει στο δέντρο, μόλις ο Παζινός σηκώνει το κεφάλι και τον βλέπει, πηδάει στο λαιμό του κι από κει στις πλακωτές πέτρες και μην τον είδατε. “Σιγά ρε παιδιά, θα σκοτωθείτε για δυό ξυλοκέρατα” φωνάζει ο Παζινός.

Δε μας έφταναν όμως αυτά, θέλαμε να γίνουμε και καραβοκύρηδες. Μαζί με τα Παζινάπουλα της γειτονιάς μας αποφασίσαμε να κατασκευάσουμε μια βάρκα, την οποία ευελπιστούσαμε πως θα καταφέρναμε να τη μεταφέρουμε από στενό μονοπάτι στην παραλία “Κλωνί Γουλι”, να τη ρίξουμε στη θάλασσα. Κόβαμε και πελεκούσαμε στραβά-ξυλα από κλωνάρια ελιάς. Σανίδες για πέτωμα παίρναμε από κάτι παλιόπορτες που διαλύσαμε, συμμαζεύοντας και ισιωνόντας και τα καρφιά. Εξόρμηση στις παραλίες για πίσσα. Κουρέλια για

στουπί. Έλειπε μόνο η καρίνα. Είχαμε βάλει στο μάτι το πεύκο, καμιά ώρα δρόμο από το αρχοντικό. Το τσεκούρι στο χέρι και δρόμο. Χοντρός κορμός, δύσκολο το κόψιμο. Κι εκεί που φτάνουμε στο τέρμα και το δέντρο είναι έτοιμο να γείρει, νάσου ο Παζινός προβάλλει από το σπίτι. Σταματάμε και κάνουμε με το σταυρό μας να μην πέσει το δέντρο και καλυπτόμαστε στα σοκίνα και στα πουνάρια, μέχρι ν' απομακρυνθεί ο Παζινός, που ευτυχώς δεν μας βλέπει, οπότε η επιχείρηση συνεχίζεται. Το πεύκο πέφτει, ξεκαρίζεται και ο κορμός, δεμένος με τριχιές, σέρνεται μέσα στο λόγγο.

Έβδομος σταθμός. Και πάλι στην Πάργα.

Η βάρκα έμεινε τελικά μισοτελειωμένη, γιατί αποφασίστηκε η επιστροφή στην Πάργα και στη συνέχεια στο Μαργαρίτι. Οι μουσουλμάνοι, φοβούμενοι αντίποινα, εγκαταλείπουν με τις οικογένειές τους το Μαργαρίτι. Μπαίνουν οι δικοί μας μέσα αλλά το απόγευμα ξαναγυρίζουν μόνο οι άντρες. Έτσι αναγκάζεται να φύγει και η γιαγιά, που μας βρίσκει για λίγο στους Παζούς, για να γευτεί και αυτή την προσφυγιά. Ενοικιάζουμε και στήνουμε καινούριο σπίτι στην Πάργα και ο πατέρας μου ξαναστήνει το ραφείο. Σε ένα μήνα περίπου εγκαταλείπουν το ρημαγμένο Μαργαρίτι και οι μουσουλμάνοι άντρες.

Αποφασίζεται η διχοτόμηση της οικογένειας. Ο παππούς, η γιαγιά, η μητέρα μου, ο αδελφός μου και η μόλις γεννημένη αδελφή μου, που κάηκε μετά από λίγες μέρες στο Μαργαρίτι. Ο πατέρας μου, η θεία Όλγα, ο Μήτσος κι εγώ μένουμε στην Πάργα, όπου συνεχίσαμε το σχολείο. Καλοπεράσαμε τότε με τη θεία μας, μόλις δεκαοκτώ χρονών, που μας είχε σαν παιδιά της. Οι Γερμανοί έχουν φύγει αλλά έχουν αρχίσει τα κομματικά ΕΛΑΣ-ΕΔΕΣ, μια άλλη άσχημη εμπειρία, που κατέληξε σε εμφύλιο σπαραγμό.

Τελικά, το 1945 επιστρέφουμε κι εμείς στο Μαργαρίτι μας, που είναι τώρα πολύ διαφορετικό απ' αυτό που είχαμε αφήσει. Τελειώνουμε το δημοτικό σχολείο και ο Μήτσος κι εγώ, μετά την επιτυχία μας στο γυμνάσιο, παίρνουμε το δρόμο του ξενιτεμιού, που είναι παρόμοιος με την προσφυγιά. Ο Μήτσος, στην οικογένεια του θείου του στο Αγρίνιο και εγώ, στην οικογένεια της μητέρας μου στη Θεσσαλονίκη. Μεγάλος καημός και η ξενιτιά, αλλά ας μην πω τίποτα τώρα γι αυτή.

Ο Ευάγγελος Μπακαγιάννης είναι συνταξιούχος ιπτάμενος μηχανικός και ζει μεταξύ Πάργας και Αθήνας.

Μαργαρίτι 1938. Επίσκεψη Γ. Διοικητού Ηπείρου. Φωτογραφία του ΑΛΗ ΣΑΜΗ ΒΕΗ, αρχιφωτογράφου Σουλτάν Χαρίντ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών ανακοινώνονται τα παρακάτω, για ενημέρωση των συμπατριωτών μας και φίλων του χωριού μας:

Εορτασμός και Πανηγύρι Αγίας Παρασκευής και Παναγίας

Με κατάνυξη και λαμπρότητα γιορτάστηκε φέτος το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής και της Παναγίας στους Καλαρρύτες. Τα δύο ξεκλήσια του χωριού μας γέμισαν από τους πολυπληθείς συμπατριώτες, ξένους προσκυνητές. Για τις αρτοκλασίες φρόντισαν, κατά το έθιμο, οι οικογένειες των συμπατριωτών μας κ.κ. Θεοδώρου Αγγέλη και Γεωργίου Τσόκανου, αντίστοιχα. Και τα δύο πανηγύρια φέτος είχαν μία ιδιαιτερότητα. Με την αυστηρή τήρηση των εθίμων του χωριού μας θύμιζαν παλιούς, καλούς καιρούς, που ενθουσίασαν και συγκίνησαν ξένους και ντόπιους επισκέπτες.

Προσφορές για τις ανάγκες του Ιερού Ναού

1. Ο κ. Αλέξανδρος Σακαβίτης από Καλαρρύτες, στη μνήμη των γονέων του, Σωτηρίου και Χαπίλκειας.
2. Η κ. Ελένη Μπαζάκη-Λιακοπούλου από Πάτρα, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού.
3. Η κ. Βικτωρία Πατούνη-Μπακόλα από Ιωάννινα, αντί στεφάνου, στη μνήμη του αδελφού της, Ευριπίδη Πατούνη.
4. Ο κ. Παύλος Πατούνης από Ιωάννινα, αντί στεφάνου, στη μνήμη της θείας του, Μαρίας Γ. Μπακαγιάννη.
5. Η κ. Μαρία Π. Φασούλα-Θέου από Λάρισα, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού.
6. Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτινών, Η ΠΙΝΔΟΣ από Ιωάννινα, στη μνήμη Ευριπίδη Πατούνη.
7. Ο κ. Κων/νος Β. Μπαρμπούτης από Ιωάννινα, στη μνήμη Ευριπίδη Πατούνη.
8. Η κ. Ανδρομάχη Ν. Δογορίτη από Ιωάννινα, για τη συμπλήρωση τριών ετών από το θάνατο του συζύγου της, ιατρού, Νικολάου.
9. Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτινών Η ΠΙΝΔΟΣ από Ιωάννινα, στη μνήμη Περεφώνης Λώλα-Πολίτη.
10. Ο κ. Κων/νος Β. Μπαρμπούτης από Ιωάννινα, στη μνήμη Περεφώνης Λώλα-Πολίτη.
11. Ο κ. Δημήτριος και η κ. Ελένη Ελευθ. Σόγια από Τρίκαλα, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού.
12. Η οικογένεια Αικ. Κ. Τζομάκα από Ιωάννινα, στη μνήμη Ευριπίδη Πατούνη.
13. Η οικογένεια Σωτηρίας Μπριάκου από Αθήνα, στη μνήμη Ευριπίδη Πατούνη.
14. Ο κ. Δημήτριος Απ. Αντωνίου από Φάρασα, αντί στεφάνου, στη μνήμη Κατίνας Αντρέα Μόκα.
15. Ο κ. Αλέξανδρος Δογορίτης από Ιωάννινα, στη μνήμη Αθανασίου Δογορίτη.
16. Η οικογένεια Γεωργίου Μάνθου από Ιωάννινα, στη μνήμη Παντελή Μπεσίρη.
17. Ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Εκπ/κών Α'/θμιας Εκπ/σης Νομού Ιωαννίνων, στη μνήμη της συναδέλφου των, δασκάλας, Περεφώνης Λώλα-Πολίτη.
18. Η κ. Όλγα Φασούλα-Σκαργιώτη από Λάρισα, στη μνήμη του συζύγου της.
19. Η κ. Βικτωρία Πατούνη-Μπακόλα από Ιωάννινα, στη μνήμη του αδελφού της, Ευριπίδη Πατούνη.

20. Ο κ. Πέτρος Ευαγγ. Φασούλας από Λάρισα, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού.
21. Ο κ. Γεώργιος Γρ. Μόκας από Βλοχό Θεσσαλίας, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού.

Δωρεές

Η οικογένεια Αποστόλου Ευαγγ. Σακαβίτη από Καλαρρύτες δώρισε ορειχάλκινο, απορροφητικό μανουάλι, έργο λαϊκής τέχνης, για τη συγκέντρωση του καπνού των κεριών του Ι.Ν. Αγίας Τριάδας, ώστε να αποφεύγεται το κάπνισμα των εικόνων του ναού. Υπενθυμίζουμε ότι η ανακαίνιση του Ι.Ν. έγινε με δαπάνες συμπατριωτών και φίλων του χωριού μας τα τελευταία χρόνια. Οι μεγάλοι και μικροί ευεργέτες-δωρητές του χωριού μας και του Ι.Ν. του Αγ. Νικολάου βρίσκουν καθημερινά μιμητές και συνεχιστές του θεάρεστου έργου των.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί όλους τους ευεργέτες-δωρητές και προσεύχεται υπέρ υγείας, ευημερίας και μακροχρόνιας ζωής όλων, όσοι καθημερινά προσφέρουν για την εκπλήρωση του έργου του.

Κληροδότημα Αγλαΐας Χριστοφόρου Μπούτσια

Την Παρασκευή 22-8-2003 υπογράφηκε από τον Αντιπρόεδρο του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, κ. Δημήτριο Μπισοδάκη και από τους κληρονόμους του Χριστοφ. Μπούτσια, αδελφούς Κωνσταντίνο, Αναστάσιο και Σπυριδούλα, στα Τρίκαλα, στο συμβολαιογραφείο της κ. Καν. Τόλια-Κατοαρού το υπ' αριθμό 18760 συμβόλαιο συνένωσης των οικοπέδων των κληρονόμων Χριστοφ. Μπούτσια και Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών (κληροδότημα Αγλαΐας Χρ. Μπούτσια), με ανταλλαγή ιδανικών μεριδίων οικοπέδων αξίας, βάσει αντικειμενικού προσδιορισμού, προκειμένου να ανεγερθεί πολυκατοικία με το σύστημα της αντιπαροχής. Ήδη βρισκόμαστε στη τελευταία φάση των ενεργειών για την ανέγερση. Στις 2 Σεπτεμβρίου εστάλη επιστολή προς τον ανάδοχο εργολάβο, στα Τρίκαλα (εργολάβος είναι η εταιρεία Αντώνης και Χρήστος Μπακαλάς Ο.Ε.), με την οποία καλείται εντός 30 ημερών από την παραλαβή της (τέλος Σεπτεμβρίου ε.ε.) να μεριμνήσει για τη σύμβαση και υπογραφή Εργολαβικής Σύμβασης Ενάρξεως Εργασιών, βάσει του άρθρου 7 της διακήρυξης και δημοπρασίας και αμέσως να ξεκινήσουν οι εργασίες ενέγερσης πολυκατοικίας.

Εργασίες Συντήρησης και Αποκατάστασης του Ιερού Ναού

Η χρηματοδότηση για τη συνέχιση των εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης του Ι.Ν. Αγ. Νικολάου **δυστυχώς καθυστερεί** και γι αυτό οι εργασίες του αναδόχου δεν προχωρούν. Με δαπάνες ωστόσο του αναδόχου, κ. Πέτρου Αρλέτου, συνεχίζονται τα επιχρίσματα στα δύο παρεκκλήσια Αγ. Χαράλαμπους και Αγ. Πάντων. Κατά την επίσκεψή του στο χωριό μας, ανήμερα το Δεκαπενταύγουστο, όπου και εκκλησιάστηκε, ο Νομάρχης Ιωαννίνων, κ. Αλέκος Καχριμάνης, αφού ενημερώθηκε από τον Πρόεδρο της Κοινότητας και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο για τα προβλήματα που επείγουν σχετικά με τη συντήρηση του Ιερού Ναού, μας υποσχέθηκε ότι τουλάχιστο για τη τοιχοποιία του αλβιου χώρου (τοιχος αντιστήριξης), που κινδυνεύει να καταρρεύσει, θα μας ενισχύσει με ανάλογο ποσό και δική του πρωτοβουλία, ώστε να επισκευαστεί.

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Επισκευή Εξωκκλησίου Αγίου Αθανασίου

Αποπερατώθηκαν όλες σχεδόν οι εργασίες συντήρησης και επισκευής του εξωκκλησίου του Αγ. Αθανασίου: τοποθέτηση σχιστολιθικών πλακών στη στέγη-επιχρίσματα εσωτερικά-εξώθυρα-παράθυρα-τοποθέτηση ξύλινου τέμπλου.

Ήδη εμφανίστηκαν οι πρώτοι δωρητές των τεσσάρων, μεγάλων εικόνων του τέμπλου (αξίας 175 ευρώ) και μιας από τις οκτώ μικρές εικόνες των Ευαγγελιστών και των Τεσσάρων Αποστόλων (αξίας 90 ευρώ).

Δωρητές είναι οι:

- Αθανάσιος Κουτσονίκας, Αθήνα. Μεγάλη εικόνα του Αγ. Αθανασίου.
 - Αικατερίνη Μουσαφίρη-Γκολφινπούλου, Ιωάννινα. Μεγάλη εικόνα της Παναγίας.
 - Κων/νος Μπαρμπούτης, Ιωάννινα. Μεγάλη εικόνα του Χριστού.
 - Αλέξανδρος Σακαβίτης, Καλαρρύτες. Μεγάλη εικόνα του Ιωάννου Προδρόμου.
 - Μαργαρίτα Θ. Γκογκάκη, Ιωάννινα. Μικρή εικόνα του Αποστόλου Πέτρου.
- Υπολείπονται και αναμένουν δωρητές: Μία μικρή εικόνα Μυστικού Δείπνου αξίας 260 €
- Τέσσερις μικρές εικόνες Ευαγγελιστών: Ιωάννου, Ματθαίου, Μάρκου, Λουκά, αξίας η κάθε μία 90 €.
- Τρεις μικρές εικόνες Αποστόλων: Παύλου, Φιλίππου, Ανδρέα αξίας η κάθε μία 90 €.

Εργασίες Απεντόμωσης και Απολύμανσης Ιερού Ναού.

Ύστερα από διαδικασίες ενός περίπου έτους, στις 24 Αυγούστου 2003 και σε διάστημα τεσσάρων ημερών πραγματοποιήθηκε η κατασταλτική απεντόμωση και απολύμανση (fumigation) στους εσωτερικούς χώρους του Ι.Ν. του Αγ. Νικολάου και των δύο παρεκκλησίων του, Αγ. Χαράλαμπους και Αγ. Πάντων από την Εταιρεία Απολυμάνσεων Αθηνών, ΑΣΠΙΣ, της οποίας προϊστάται ο ειδικός γεωπόνος κ. Σταμάτης Θωμάδης, με συνεργείο αποτελούμενο από μεταπτυχιακούς φοιτητές γεωπονικής του ιδίου. Η εφαρμογή έγινε με βρωμιούχο μεθύλιο 100% και εφαρμόστηκε η θερμή μέθοδος σερπαντίνας εναντίον ξυλοφάγων εντόμων που είχαν προσβάλει το τέμπλο του Ναού, τον Άμβωνα, σε μεγάλο βαθμό, το Δεσποτικό, τα στασίδια, τις εικόνες, το ταβάνι του Νάρθηκα και το δάπεδο του Γυναικωνίτη. Την 27η Αυγούστου 2003 παραδόθηκε ο Ναός και τα παρεκκλήσια προς χρήση, αφού ελήφθησαν όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο εφοδιάστηκε από τον υπεύθυνο της εταιρείας ΑΣΠΙΣ με το πιστοποιητικό απεντόμωσης-απολύμανσης, για χρήση και λειτουργία του Ιερού Ναού.

Δεκαπενταύγουστος στον Άη-Νικόλα, φωτογραφία Βασίλη Μπακαγιάννη

Συντήρηση και Επισκευή Ωρολογίου Κοινότητας-Εκκλησίας

Ο χρόνος φθείρει τα πάντα. Έτσι το ωρολόι του χωριού μας, που επάνω στο καμπαναριό του Αγ. Νικολάου μετράει το χρόνο που κυλάει ασταμάτητα, κάπου -κάπου σταματά να κτυπά τη μεγάλη καμπάνα του, που κρατάει συντροφιά χειμώνα-καλοκαίρι και δίνει θάρρος στους λιγοστούς κατοίκους, που απέμειναν εκεί αλλά και στέλνει μήνυμα αισιοδοξίας σε όσους περνούν ως επισκέπτες ότι ο τόπος αυτός κάποτε ήταν γεμάτος ζωή, προοδο, ευημερία, αρχοντία, ευεργεσία και πολιτισμό, που μεταδόθηκε στα πέρατα της οικουμένης.

Αυτού του τόπου και των κατοίκων, που έζησαν και έφυγαν από τη ζωή, είμαστε υπερήφανοι συνεχιστές και απόγονοι και έχουμε χρέος να διατηρήσουμε και να συντηρήσουμε ό,τι αυτοί μας κληροδότησαν. Για το λόγο αυτό η Κοινότητα και η Εκκλησία αλλά και όλοι οι συμπατριώτες μαζί αποφασίσαμε και ξεκινήσαμε έναν αγώνα συγκέντρωσης χρημάτων συντήρησης του ωρολογιού του χωριού μας. Επειδή η δαπάνη είναι μεγάλη, καλούμε όλους να συμβάλλουν στην προσπάθεια εκπλήρωσης του σκοπού μας.

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

Το Μοναστήρι και το Σπήλαιο της Κηπίνας

Με επιστολή της προς την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία η Φωνή των Καλαρρυτών ζήτησε άδεια δημοσίευσης μελετών που έγιναν στο παρελθόν από τον ιδρυτή της Ε.Σ.Ε., κ. Ιωάννη Πετρόχειλο. Με μεγάλη ικανοποίηση ελάβαμε την απαραίτητη άδεια και παραθέτουμε τα δύο εξαιρετικά ενδιαφέροντα άρθρα του. Μετατρέψαμε τη γραφή "Κιπίνα" που χρησιμοποιούσε το κείμενο σε "Κηπίνα", για να αντιστοιχεί στη σημερινή γραφή του τοπωνυμίου. Τολμήσαμε ακόμα να μετατρέψουμε κάποιες λέξεις αυστηρής καθαρεύουσας σε νέα ελληνικά, ώστε να γίνουν πιο εύκολα αντιληπτές

Από το περιοδικό **Αττικός**, μήνα Απριλίου 1957, παραθέτουμε το πιο κάτω άρθρο:

Το μοναστήρι και το σπήλαιο της Κηπίνας

Πάνω στο μέσον της πλαγιάς του βουνού, που βρίσκεται στα δεξιά του Καλαρρυτινού χειμάρρου, στην Ήπειρο, σ' ένα τοπίο άγριο βρίσκεται το περίφημο μοναστήρι της Κηπίνας. Από το μοναστήρι αυτό μπαίνει κανείς στο ομώνυμο σπήλαιο, το οποίον εξερευνήθηκε εφέτος με εντολή της Υπουργού Κοιν. Προνοίας, Κας Α. Τσαλδάρη.

Το βουνό την εποχή αυτή, είναι γεμάτο χιόνια, που τα νερά τους χάνονται μέσα σε σχισμές των βράχων και βγαίνουν χαμηλότερα από πολλές τρύπες και χύνονται στον Καλαρρυτινό χείμαρρο. Το μοναστήρι, διπλωμανταλωμένο καθώς είναι με δύο πόρτες, δεν έχει κανέναν άλλο τρόπο να το προσπελάσει κανείς, παρά μόνο με μια μικρή, ξύλινη γέφυρα, που συνδέει την είσοδό του με μια βαθμίδα του βουνού.

Την ανωτέρω γέφυρα προσπελάσεως άλλοτε σηκώνανε οι καλόγεροι, για να προφυλάξουν το μοναστήρι από επιδρομές είτε των Τούρκων είτε των ληστών. Η πόρτα του μοναστηριού έμενε τότε σαν κρεμασμένη επάνω από ένα μεγάλο, απρόσιτο γκρεμό.

Το μονοπάτι που οδηγεί έως το μοναστήρι της Κηπίνας είναι στενό, κακοτράχαλο και σε πολλά μέρη ιλιγγιώδες, πάνω από γκρεμούς. Αρχίζει από τα Πράμαντα και είναι δύομις ώρες πορείας έως την Κηπίνα και άλλες δύο έως τους Καλαρρύτες.

Το σπήλαιο αποτελείται από μια γαλαρία, στην οποία εναλλάσσονται τομές αυτής, σχηματισμένες από τα νερά που εισέδυναν εκ των άνω, από σχισμές και τομές αυτής, σχηματισμένες από νερά με πίεση που σωρεύονταν στις πρώτες.

Είναι τύπος παλαιού, υπόγειου ποταμού. Οι πρώτες γαλαρίες είναι αληθινά μυστηριώδεις, με τις κρεμασμένες από την οροφή γλώσσες των πετρών, που πολλές φορές είναι κοφτερές σαν σπαθιά και με τις σχισμές του δαπέδου, που σε κάθε βήμα μας κάνουν να σκοτίζαμε.

Οι δεύτερες, με τις στρογγυλές οροφές μοιάζουν σα σωλήνες. Μερικά τμήματα των ανωτέρω γαλαριών είναι πλατιά και με χαμηλή οροφή. Αυτά δείχνουν τα σημεία των κοιμημένων νερών, που έτρεχαν εκεί σιγά-σιγά. Άλλα τμήματα έχουν βαθιές διαβρώσεις, σαν

καζάνια. Αυτά δείχνουν τα σημεία των ορμητικών νερών.

Οι σταλακτίτες είναι σπανιότατοι μέσα στο σπήλαιο αυτό και ένας μόνο στύλος από σπηλαιολιθωματική ύλη υπάρχει στο μέσον του.

Επίσης, τα νερά στο σπήλαιο είναι σπάνια και δύο μικρές λιμνούλες μόνον υπάρχουν κοντά στην είσοδο.

Το όλο σπήλαιο έχει μήκος 240 μέτρα είναι δε προσιτό μέχρι το τέλος του, με μικρές μόνο δυσκολίες.

Τέλος, μέσα στο μοναστήρι υπάρχει παράδοση ότι λειτούργησε κρυφό σχολείο, κατά τον απελευθερωτικό αγώνα του 1821. Αν το σπήλαιο Κηπίνας δεν έχει στολίσματα και η επίσκεψή του μας δείχνει μόνο μία περιέργη μορφολογία, εν τούτοις έχει μεγάλη σημασία, γιατί τα νερά που τρέχουν χαμηλότερα από ανεξερευνήτους οχετούς σχηματίζουν μία εκβολή (την αριθμ. 609), που το χειμώνα κάνει αδιάβατη μία ξηρή κατά το καλοκαίρι ρεματιά. Και λίγο βορειοανατολικότερα, με μια εκβολή του μεγάλου υπογείου ποταμού, αγνώστου επίσης, μας δείχνει την ανεξαρτησία των υπογείων ρευμάτων στο βουνό, που ορθώνεται πάνω από την Κηπίνα και μας οδηγεί στην κατάλληλη χρησιμοποίηση ή ανεύρεση των νερών, άμα χρειαστούν στον τόπο αυτό ή στους κοντινούς συνοικισμούς.

Το μοναστήρι της Κηπίνας, για να μείνει κανείς λίγες μέρες το καλοκαίρι στο τοπίο αυτό της σιωπής, θα είναι ίσως ένα από τα καταλληλότερα καταφύγια με τα μικρά κελιά που έχει και τη φυλαγμένη με κιγκλιδώματα από το βάραθρο κάτω της αυλή.

Αν εγίνετο μια επισκευή αυτού του ιστορικού μνημείου, ασφαλώς θα ήταν τουριστικό στοιχείο της περιοχής αυτής πολύ σημαντικό, για να τραβήξει επισκέπτες, μαζί με το σπήλαιο, που θα μπορούσαν αυτό να επισκεφθούν και με απλή λάμπα λουξ. Σήμερα, το μοναστήρι Κηπίνας δεν έχει κανένα κάτοικο και το σπήλαιο τίποτε άλλο από νυχτερίδες.

Για να μπει κανείς στο μοναστήρι και το σπήλαιο, πρέπει να ζητήσει το κλειδί από έναν επίτροπο που το κρατά και μένει στο συνοικισμό Προσήλιο ή Αρμπουρίσι πάνω από τη γέφυρα, που περνά κανείς ερχόμενος από τα Πράμαντα, τον Καλαρρυτινό χείμαρρο, για να αρχίσει να ανεβαίνει την πλαγιά, όπου βρίσκεται η μονή.

Όπως αναφέρει και η παραπομπή του συγγραφέα, μία λεπτομερής επιστημονική περιγραφή του σπηλαίου Κηπίνας υπάρχει στο Δελτίο της Ε.Σ.Ε. τόμο III, τεύχος 8. Το έτος δημοσίευσης είναι 1956.

Το Σπήλαιο Κηπίνας Αρ. 403

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το σπήλαιο Κηπίνας (αρ. 403) ήταν γνωστό στους κατοίκους των διαφόρων χωριών της περιοχής, ως και γενικότερα (1), ένεκα της ονομαστής Μονής, η οποία είναι κτισμένη στην είσοδό του. Αλλ' η παλαιότερη, γνωστή μνημόνευση του σπηλαίου αυτού κατά την Σπηλαιογραφία Γ. Γραφιού έγινε μόνο από τον Rouqueville (2) κατά το 1815, όταν αυτός επισκέφτηκε τμήμα του, μη δυνηθείς να εισέλθει σε μεγάλο μήκος σ' αυτό.

Η Μονή, η οποία βρίσκεται στην είσοδο του σπηλαίου είναι αφιερωμένη στην Παναγία-Ζωοδόχο Πηγή. Κατά τις παραδόσεις, λειτούργησε σε αυτή κρυφό σχολείο και χρησιμοποιήθηκε ασφαλώς σαν φρούριο κατά την Ελληνική επανάσταση του 1821, γιατί η θέση της είναι εξαιρετικά δυσπρόσιτη.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ

Το σπήλαιο Κηπίνας βρίσκεται στο μέσο περίπου του ύψους της δεξιάς παρειάς της χαράδρας του Καλαρρυτικού χειμάρρου, σε υψόμετρο 760 περ. μέτρων.

Οι γεωγραφικές συντεταγμένες της θέσης του είναι Βόρ. Πλάτος 39° 34' και Ανατ. Μήκος Γκρ. 21ο 7', 6. Αυτές υπολογίστηκαν από τον Επτελικό Χάρτη της Ελλάδας Κλ. 1:100.000 Φυλλ. Ζ 4 Ιωάννινα.

Η προσπέλαση του σπηλαίου γίνεται είτε από τον οικισμό Πράμαντα με 2 1/2 ωρών δύσβατη πορεία, είτε από τον οικισμό Καλαρρύτων με δίωρη όμοια πορεία. Το πλησιέστερο σημείο, στο οποίο φτάνει λεωφορική γραμμή είναι τα Άγναντα αφενός, τα οποία απέχουν 1 1/2 ώρα πορείας από τα Πράμαντα και το Τσίμοδο, το οποίο απέχει 4 ώρες πορείας από τους Καλαρρύτες.

Η Μονή Κηπίνας είναι κτισμένη 30 μ. άνω-

θεν της ατραπού, που συνδέει τα Πράμαντα με τους Καλαρρύτες. Από την ατραπό (μονοπάτι) μέχρι τη Μονή υπάρχει κατακόρυφη παρεία βράχου, όμοια δε παρεία συνεχίζεται και πάνω από τη Μονή, μέχρι μεγάλο ύψος. Κάτω από την ατραπό υπάρχει πρανές με τεμάχια βράχων και κορημάτα, καλυμμένο με δασικά δέντρα, κυρίως πλατάνους. Επίσης υπάρχει μία μόνιμη εκβολή υπογείου ποταμού βορειοανατολικά-ανατολικά της Μονής 50 περ. μ. Χαμηλότερα αυτής και μία περιοδική τοιαύτη, νοτιοανατολικά-νότια της Μονής, 40 μέτρα περίπου χαμηλότερα αυτής, πλησίον μικρού σπηλαίου.

Βορειοανατολικά-ανατολικά της Μονής και εις το ύψος αυτής υπάρχουν βαθμίδα της κλιτύς 10-15 μ. πλάτους και μικρά κοιλώματα της παρείας, εισδύοντα 2-4 μ. εντός αυτής. Η ανωτέρω βαθμίδα είναι το μόνο μέρος από το οποίο μπορεί κανείς να μπει στη Μονή από ξύλινη γέφυρα, η οποία μπορούσε παλιά να ανασυρθεί με τροχαλία, κατά την επιθυμία των ευρισκομένων μέσα στη Μονή.

Η Μονή στο μπροστινό μέρος της, που βλέπει προς τον γκρεμό, περιλαμβάνει αυλή και κελιά. Η αυλή προφυλάσσεται από το γκρεμό με ξύλινο και σιδερένιο κιγκλιδώμα, τα κελιά με τοίχους. Ο ναός βρίσκεται δεξιά από τον εισερχόμενο στη Μονή, μέσα στο σπήλαιο, μέχρι 10 μ. περίπου. Για να επισκεφτεί κανείς το σπήλαιο, πρέπει να ζητήσει το κλειδί της Μονής από τον επίτροπο αυτής Γ. Πόγκα, κάτοικο του συνοικισμού Προσήλιο ή Αρμπουρίσι, του οποίου η οικία βρίσκεται δίπλα στη γέφυρα διάβασης της οδού Πραμάντων-Καλαρρύτων.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ

Η είσοδος στο εσωτερικό του σπηλαίου γίνεται από το, αριστερά του ναού, ευρισκόμε-

νο κτιστό διαμέρισμα - πρόναο, δια ξύλινης θύρας. Για την επίσκεψη του σπηλαίου κατ' αρχήν προχωρεί κανείς σε ομαλό δάπεδο, προσχωμένου μέχρι 30 περ. μ., σκύβοντας. Από το σημείο αυτό και πέρα προς το εσωτερικό, το μεν δάπεδο γίνεται ανώμαλο, η δε οροφή άλλοτε συμπαγής και λεία και άλλοτε με σχισμές, μερικές από τις οποίες ανταποκρίνονται σε όμοιες του δαπέδου. Το σπήλαιο κυρίως αποτελείται από μία γαλαρία, της οποίας το μεγαλύτερο μέρος έχει γενική διεύθυνση από την είσοδο προς το εσωτερικό, από ΝΝΑ προς ΒΒΔ με μικρές διακλαδώσεις, κάποιες από τις οποίες καταλήγουν σε στενές καπνοδόχους. Μέσα στο σπήλαιο, όπου η οροφή είναι χαμηλή, το σπήλαιο είναι πλατύτερο, όπου είναι υψηλή, το σπήλαιο είναι στενότερο. Μερικές σχισμές του δαπέδου έχουν βάθος μεγαλύτερο των 2 μ., είναι δε γενικά απρόσιτες.

Επί των τοιχωμάτων τέλος του σπηλαίου υπάρχουν γλυφές, που δείχνουν σαφώς τη φορά της ροής υδάτων σε αυτό, από το εσωτερικό προς την είσοδο του σπηλαίου, επί του δαπέδου χυτροειδείς γλυφές και επί του δαπέδου και της οροφής εξέχουσες αιχμές βράχων, μηχανικά διαβρωμένων από τα ύδατα, με διεύθυνση ως επί το πλείστον από ΒΒΔ προς ΝΝΑ.

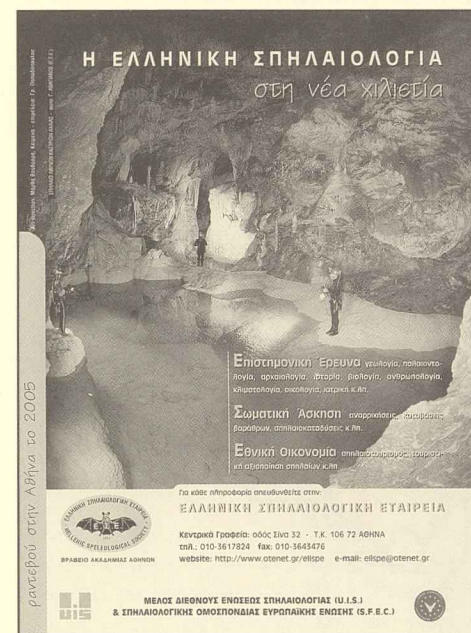
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Κατόπιν των γενομένων μετρήσεων το σπήλαιο Κηπίνας έχει τις εξής διαστάσεις:

Μήκος κατ' ευθείαν οριζόντιο	158 μ.
Μήκος διαδρομής σε αυτό	240 μ.
Ανώτατο ύψος δαπέδου από δάπεδο εισόδου	6,5 μ.
Μέγιστο ύψος οροφής	9 μ.
Επιφάνεια	940 μ.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Το πέτρωμα, μέσα στο οποίο είναι διανοιγμένο το σπήλαιο της Κηπίνας αρ. 403 ανήκει εις τους ανώτερους ορίζοντες της ζώνης Ολωνού Πίνδου. Τούτο είναι μαργαϊκός ασβεστόλιθος, λίαν σιφρός, ως λιθογραφικός. Έχει στρωσιγενείς επιφάνειες, οι οποίες το χωρίζουν άλλοτε σε λεπτότερες και άλλοτε σε παχύτερες πλάκες, μεταξύ των οποίων κυκλοφορούν τα εισδύοντα εντός της μάζας του ύδατα από τις κατακλάσεις, που δημιουργήθηκαν κατά την πτύχωσή του. Ο ασβεστόλιθος αυτός είναι σε άλλα μέρη λιγότερο πτυχωμένος και σε άλλα υπερβολικά. Το σπήλαιο έχει διανοιχτεί κυρίως επάνω στον άξονα μικρού αντικλίνου, του οποίου και οι δύο πλευρές διακρίνονται εις τα σημεία, όπου το σπήλαιο έχει επίπεδη οροφή. Εις τα σημεία αυτά η οροφή αποτελείται από στρωσιγενείς επιφάνειες του ασβεστόλιθου. Τα αποθέματα εντός του σπηλαίου είναι σκοτεινόχρωμος πηλός, αποτεθειμένος στο

Δύο όψεις του ενημερωτικού φυλλαδίου της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας

Προσβολές Εντόμων

γράφει ο ειδικός γεωπόνος κος Σταμάτης Θωμαΐδης

Με αφορμή την πρόσφατη απεντόμωση, που έγινε στον Ιερό Ναό του Αγ. Νικολάου, σκεφτήκαμε ότι στο χωριό μας πολλοί είναι εκείνοι, που αντιμετωπίζουν προβλήματα με ξυλοφάγα έντομα στα παλιά σπίτια τους ή στα έπιπλα τους. Ζητήσαμε λοιπόν από τον ειδικό γεωπόνο κο Σταμάτη Θωμαΐδη να μας παρουσιάσει το θέμα αυτό των απεντομώσεων, και να μας κατευθύνει σωστά σε ενδεχόμενη ανάγκη.

Τα ξυλοφάγα έντομα τρέφονται απ' το ξύλο, στο οποίο ανοίγουν τρύπες και στοές και σιγά-σιγά το καταστρέφουν. Ο βιολογικός κύκλος κάθε εντόμου περιλαμβάνει τις μορφές του αυγού, της προνύμφης (σκουλήκι), της νύμφης (χρυσασπίδας) και του ακμαίου (τέλειου εντόμου). Το θηλυκό ακμαίο τοποθετεί με τον ωσθήτη τα αυγά του σε επιφανειακές σχισμές του ξύλου. Μετά την εκκόλαψη, οι νεαρές προνύμφες αρχίζουν το τρύπημα της ξυλομάζας και την κατασκευή των στοών. Είναι το στάδιο που οι προνύμφες καταβροχθίζουν το ξύλο και κάνουν μεγάλες ζημιές. Το επόμενο στάδιο είναι αυτό της νύμφης, όπου σταματούν να τρέφονται και συνήθως πέφτουν σε χειμερία νάρκη (διαχειμάζουν). Όταν η θερμοκρασία του περιβάλλοντος ανέβει και δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες περιβάλλοντος (αρχές Μαΐου), οι προνύμφες ανοίγουν στοές μέσα στο ξύλο, κατατρώνοντάς το, ενώ αργότερα οι νύμφες μεταμορφώνονται σε ακμαία ή τέλεια έντομα. Τα περισσότερα από τα έντομα αυτά έχουν ατελείς πτέρυγες και κυρίως βαδίζουν. Σε λίγο θα ζευγαρώσουν, τα θηλυκά θα γεννήσουν και έτσι ο κύκλος επαναλαμβάνεται. Ο βιολογικός κύκλος ενός ξυλοφάγου εντόμου χρειάζεται από 1 μέχρι 10 χρόνια για να ολοκληρωθεί (ανάλογα με το είδος). Τον περισσότερο χρόνο το έντομο ζει σαν προνύμφη και είναι η περίοδος που κάνει την με-

γαλύτερη ζημιά στο ξύλο. Αυτή η περίοδος αρχίζει την άνοιξη και διαρκεί μέχρι τον Οκτώβριο.

Τα πιο γνωστά ξυλοφάγα έντομα στην Ελλάδα είναι τα εξής:

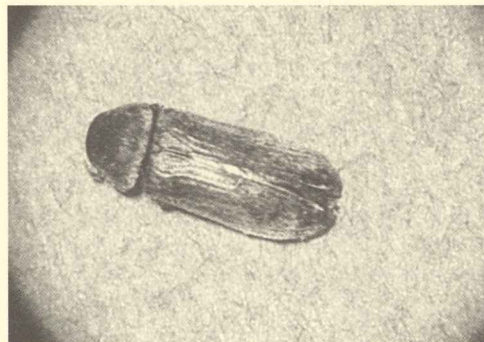
1. **Anobium Punctatum** (το κλασικό σαράκι του ξύλου) είναι γνωστό ο' όλο τον κόσμο σαν "συνηθισμένο σκαθάρι των επίπλων". Προσβάλλει κυρίως τα παλιά ακατέργαστα ξύλα ή ξύλα επίπλων, εικόνων, τέμπλα εκκλησιών, κλπ. Τη ζημιά την κάνουν οι προνύμφες που ανοίγουν στοές. Ο βιολογικός κύκλος διαρκεί ένα έτος. Χαρακτηριστικές είναι οι πολλές στρογγυλές τρύπες μεγέθους κεφαλής καρφίτσας.
2. **Lyctus Bruneus** (σαράκι της αφρικάνικης ξυλείας) είναι γνωστό σαν powder post beetle. Οι προνύμφες του κατατρώνουν αδηφάγα το φρέσκο, συνήθως μαλακό, αφρικάνικο ξύλο και κυριολεκτικά το κοινόρτοποιούν και το διαλύουν. Οι ζημιές που προκαλούνται είναι ανυπολόγιστες, σε σχέση με το προηγούμενο έντομο. Με το σάλιο της η προνύμφη διασπά την κυτταρίνη του ξύλου και την μετατρέπει σε άμυλο-σάκχαρο, με το οποίο και τρέφεται. Είναι το πιο επικίνδυνο ξυλοφάγο έντομο για τη χώρα μας, μετά τις ανεξέλεγκτες αθρόες εισαγωγές αφρικάνικης ξυλείας και φυσικά ζώντων εντόμων απ' τα λιμάνια της Δυτικής Αφρικής. Η ξυλεία αυτή θα πρέπει να υφίσταται απεντόμωση με καπνισμό, μόλις εισέρχεται στη χώρα, πριν να οδηγηθεί στα εργοστάσια για επεξεργασία. Εκτός από τα αφρικάνικα είδη ξυλείας προσβάλλονται και ορισμένα είδη δρυός. Χαρακτηριστικό της προσβολής είναι οι λεπτές, στρογγυλές τρύπες και η κίτρινη λεπτή σκόνη, που μοιάζει με πούδρα.
3. Πολύ σοβαρές ζημιές προκαλεί το έντομο **Hylotrupes Bajulus** (Υλότρυπος) κυρίως στην ξυλεία των κωνοφόρων (κυ-

παρία-ελτία-πεύκα), που χρησιμοποιείται στις κατασκευές της στέγης. Είναι οι προσβολές που επισημαίνουμε στα ζευκτά της ξυλοσκεπής. Και εδώ η ζημιά γίνεται απ' τις λευκοκίτρινες προνύμφες (σκουλήκια), που έχουν μέγεθος δακτύλου μικρού παιδιού. Ο βιολογικός του κύκλος διαρκεί 10 χρόνια. Επίσης χαρακτηριστικές είναι και οι εξωτερικές στοές σαν αυλάκι επάνω στο ξύλο και οι μεγάλες οβάλ τρύπες.

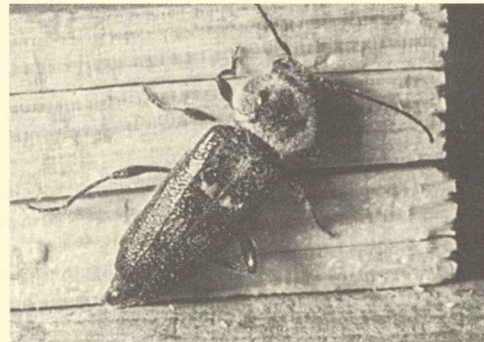
4. Το έντομο **Xestobium Rufillosum** είναι γνωστό σαν "ρολόι", γιατί κάνει ένα χαρακτηριστικό ήχο ρυθμικό. Τα συμπτώματά του στο ξύλο μοιάζουν με αυτά του κοινού σαρακιού και ο βιολογικός του κύκλος διαρκεί 1-2 χρόνια. Συναντάται σε παλιές εικόνες, ξυλόγλυπτα, τέμπλα, παλιά ξύλινα σκεύη και γενικότερα σε ξύλα, που έχουν υποστεί ξηρές και υγρές σήψεις. Υπάρχουν βέβαια και πολλά άλλα έντομα του ξύλου, μικρότερης οικονομικής σημασίας από πλευράς προσβολών. Όσα προαναφέραμε, βρίσκονται σε αφθονία στις ξύλινες Ηπειρωτικές κατασκευές κατοικιών και οπωσδήποτε θα πρέπει να γίνει η καταπολέμησή τους, όταν η μέση θερμοκρασία του περιβάλλοντος υπερβαίνει τους 15° C και όταν τα έντομα βρίσκονται σε πλήρη δραστηριότητα.

Σε προσεχές φύλλο της έκδοσής μας θα αναφερθούμε στην πρακτική αντιμετώπιση του προβλήματος, καθώς και στους τρόπους καταπολέμησης των προσβολών και προστασίας του ξύλου.

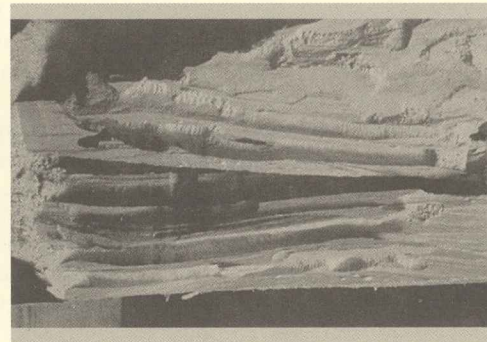
Ο Σταμάτης Θωμαΐδης είναι γεωπόνος, μετεκπαιδευμένος σε θέματα Γενικών Απολυμάνσεων από Προσβολές Εντόμων και διευθύνει εταιρεία απολυμάνσεων, που ειδικεύεται στην καταπολέμηση ξυλοφάγων εντόμων σε κατοικημένους χώρους. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 210-8675640 και 6944-780123.

Ακμαίο Anobium

Ακμαίο Hylotrupes

Στοές από προνύμφες

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αγαπητοί μου συγχωριανοί,

Για τις δραστηριότητες της Κοινοτικής Αρχής κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου, που δεν είναι λίγες, θα μιλήσουμε στην επόμενη έκδοση της εφημερίδας σας. Αυτή τη φορά νιώθουμε την ανάγκη, τόσο εγώ, όσο και όλοι οι κοινοτικοί σύμβουλοι ν' απευθύνουμε θερμές και ευγνώμονες ευχαριστίες:

1. Σε όλους τους συγχωριανούς μας, που ανταποκρινόμενοι στη σχετική μας έκκληση και δείχνοντας την ανάλογη ευαισθησία, διαύλαξαν καθαρούς όλους τους κοινοτικούς χώρους Καραρρυτών και Κηπίνας. Το γεγονός αυτό σχολιάστηκε ευνοϊκά και από τους Έλληνες και Ευρωπαίους επισκέπτες. Ελπίζουμε πως η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί και θα παγιωθεί.
2. Στα εκκλησιαστικά συμβούλια και τους προέδρους τους και εφημέριους Καραρρυτών και Κηπίνας για την άσφονη συνεργασία και την κατανόηση που επέδειξαν, όπου και, όταν χρειάστηκε.
3. Στις Διοικήσεις όλων των πολιτιστικών Συλλόγων του χωριού μας για την άριστη συνεργασία που είχαμε και τη συμμετοχή τους στις διάφορες εκδηλώσεις και τα πανηγύρια του τόπου μας, στην επιτυχία των οποίων βέβαια, συμβάλανε τα μέγιστα και όλοι οι συγχωριανοί μας Καραρρυτών και Κηπίνας, καθώς και τα μέλη του μουσικού συγκροτήματος.
4. Σε όλους τους κτηνοτρόφους (προβατοτρόφους και αγελαδοτρόφους) για τη συνεργασία και την κατανόηση που επέδειξαν, με αποτέλεσμα να διέλθουμε ένα ήρεμο και χωρίς εντάσεις καλοκαίρι.
5. Στη Διοίκηση του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καραρρυτών για την πολύ καλή μας συνεργασία.
6. Σε όλους τους καταστηματάρχες Καραρρυτών και Κηπίνας για την άσφονη συμπεριφορά και εξυπηρέτηση των συγχωριανών μας αλλά και των ξένων.
7. Στην εφημερίδα σας, Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ αλλά και

στα άλλα καλαρρυτιώτικα έντυπα για την άριστη συνεργασία μας, για την προβολή των Καραρρυτών, για τις προτάσεις και επιστημονικές αλλά και για τη φιλοξενία που μας παρέχουν.

8. Στο Αστυνομικό Τμήμα Πραμάντων για τη συνεργασία μας σε υπηρεσιακό επίπεδο.

Τέλος, αισθάνομαι την ανάγκη, ως επικεφαλής του Κοινοτικού Συμβουλίου, να εκφράσω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες σε όλους τους κοινοτικούς συμβούλους για την εξαιρετική μέχρι σήμερα συνεργασία μας και το έργο που παράγουν, τη γραμματέα καθώς και όλους τους εργολάβους κατασκευής διαφόρων έργων και καθαριότητας.

Φίλοι συγχωριανοί μου,

Η αγάπη μας για τον τόπο μας είναι δεδομένη. Από την Κοινοτική Αρχή θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίλυση των προβλημάτων και την πρόοδο του χωριού μας (Καραρρυτών και Κηπίνας).

Η μέχρι σήμερα κατανόηση, στήριξη και βοήθεια εκ μέρους όλων των συγχωριανών μας και των φορέων των Καραρρυτών μας δίνουν κουράγιο να συνεχίσουμε το δύσκολο έργο που αναλάβαμε. Οι Καραρρυτές πρέπει να μας ενώνουν.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Με εγκάρδιους,
πατριωτικούς χαιρετισμούς

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ
Πρόεδρος της Κοινότητας Καραρρυτών

Σκηνές από το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου στους Καραρρυτές, λίγο πριν αρχίσει ο χορός. Παρόντες είναι ο Νομαρχιακός Σύμβουλος κος Νίκος Ικατζόγλης, ο Πρόεδρος της Κοινότητας κος Χρήστος Κοταρέλας και ο Πρόεδρος της "Πίνδου" κος Κ. Μπαρμπούνης.

Καλοκαιρινή Επιστροφή στους Καλαρρύτες

γράφει η Ιωάννα Κ. Κωνσταντίνου

Βρισκόμαστε στην καρδιά του φθινοπώρου αλλά η σκέψη μας τρέχει συνεχώς στις καλοκαιρινές αποδράσεις που τελείωσαν και στα ψηλά βουνά που στολίζουν γύρω-γύρω το χωριό μας. Αφήνουμε για λίγα λεπτά τη συνηθισμένη καθημερινή απασχόληση και βυθιζόμαστε στις αναπολήσεις.

Είναι τέλος Ιουλίου κι όσο πλησιάζει ο δεκαπενταύγουστος, όλους στο σπίτι μάς πιάνει μιά ανυπομονησία: πότε θα ανεβούμε στους Καλαρρύτες! Οι βόλτες στη φεγγαρόφωτη νύχτα της Αθήνας που φλέγεται, δε μας δροσίζει. Τα φανταχτερά υπερδεάματα που προσφέρονται, μας φαντάζουν πενιχρά κι ανούσια. Η δέα των αθηναϊκών δέντρων, σκονισμένων από την αναβροχιά και ταιπωρημένων από τους δεκάδες "ατμοσφαιρικούς ρύπους", δε μας χαλαρώνει. Θερμίζει ώρα με την ώρα η ανάγκη για ύπαιθρο, για καθαρό αμόλυντο αέρα, έναν αέρα που εδώ κάτω ούτε να ονειρευτούμε καλά-καλά δεν καταφέρνουμε, εγκλωβισμένοι όπως είμαστε στην οργανωμένα, αθηναϊκή καθημερινότητα.

Και ξαφνικά, η ώρα της αναχώρησης φθάνει επιτέλους, αν και εμείς προσπαδούσαμε εδώ και μια εβδομάδα τώρα να την επισπεύσουμε, βάζοντας καθημερινά στην άκρη ρούχα και μικροπράγματα, απαραίτητα για το ταξίδι στους Καλαρρύτες. Παρασκευή πρωί ξεκινάμε φορτωμένοι μέχρι επάνω με πολύχρωμους σακκους, τσάντες και τσαντάκια. Ελπίζουμε σε λίγες ώρες να αποκαιρετάμε και τις τελευταίες εικόνες από τα πολυόροφα κτίρια, που μας καταδιώκουν, τους τελευταίους ήχους κορναρίσματος, τη μυρωδιά των καυσαερίων. Χαλαρώνουμε στο κάθισμά μας και αφήνουμε το χρόνο να κυλήσει. Τα Τρίκαλα είναι πια κοντά μας. Σε λίγο, ανηφορίζουμε μετά την Πύλη προς τον Κότζιακα. Η καρδιά μας αρχίζει σιγά-σιγά να ανοίγει. Τα έλατα, τα πράσινα λιβάδια και ο καθαρός αέρας μας χαϊδεύουν τη ψυχή. Προσπερνάμε το Περτούλι και το Νεραϊδοχώρι, χωρίς να αποφύγουμε τη σκέψη ότι οι τοίχοι στις στέγες των σπιτιών τους μειώνουν την ομορφιά των χωριών αυτών, παρόλο που η τοποθεσία τους είναι μαγευτική. Εμείς, στους Καλαρρύτες, δόξα τω Θεώ, γλυτώσαμε.

Κατεβαίνοντας προς το ποτάμι, ο αέρας λεπταίνει και γίνεται κρυστάλλινος. Οι πυκνές ιτιές χορεύουν τον ασημένιο τους χορό και πλατιά, γυαλιστερά πλατανόφυλλα προσφέρουν τη σκιά τους στους ελάχιστους ταξιανθιστές, καλώντας τους να ξεποστάσουν. Εμείς προσπερνάμε βιαστικοί τα γάργαρα νερά και τα πρώτα πέτρινα μοναστήρια. Στόχος μας είναι να φτάσουμε, στο χωριό μας, να προλάβουμε να πιούμε ένα ποτηράκι κρασί στην

πλατεία, παρέα με τόσους άλλους φίλους. Μετά από πολλές φιδωτές στροφές, βρισκόμαστε χωμένοι για τα καλά στα πιο απόμερα σημεία των βουνών, εκεί όπου ούτε ένα αυτοκίνητο σχεδόν πια δε συναντάμε. Ταξιδεύουμε μόνοι. Τότε έρχεται και η ώρα της "δικής μας" διαδρομής: των τελευταίων, είκοσι χιλιομέτρων χωματόδρομου για τους Καλαρρύτες. Βάζουμε το 4X4 στο αυτοκίνητο και ορμάμε. Ευτυχώς, δεν έχει βρέξει πολύ φέτος και δεν υπάρχει λάσπη ούτε βαθιά χαντάκια για να μας τρομάζουν. Ανεβαίνουμε σταθερά ανάμεσα στα ψηλά έλατα και τα χλωρά λιβάδια, με το βλέμμα καρφωμένο προς τα επάνω, στις γυμνές κορυφές του Μπάρου. Περνάμε όλο και ψηλότερα. Ένα ξανθό, λεπτό χορτάρι σκεπάζει ολόκληρο το βουνό, ενώ από παντού ξεπηδούν γραμμωτοί σχηματισμοί από βράχια. Ανάμεσα από το μισοξεραμμένο χορτάρι, γαλάζια και λευκά αγριολούλουδα αναπνέουν ήσυχα το βουνήσιο αεράκι του απομεσημεριού. Μωβ αγκάδια στολίζουν τις πλαγιές. Μόλις φτάσουμε στην κορυφή, κάνουμε μία στάση στο σταυροδρόμι για το Ματσούκι. Δε μπορώ να μη σκεφτώ λίγους στίχους του Κρυστάλλη. Ευτυχώς η ταμπέλα για το χωριό μας έχει ξαναμπει στη θέση της. Σε λίγο ακούγονται ήχοι από κουδούνες.

Απορημένα μαύρα και άσπρα κεφάλια ξεπροβάλλουν από το φρύδι του βουνού, στέκουν ασάλευτα και μας κοιτάζουν: "ποιός ταραίζει την ηρεμία μας;". Μερικές βαθιές εισπνοές μάς αναζωογονούν και μάς ξεκόβουν οριστικά από την ανάμνηση της πόλης. Σε λίγο φτάνουμε στη Τζιώρα. Χαμογελάμε. Αντε και του

Στο Σταυραετό

...θέλω ν' ακούω τριγύρω μου πεύκα κι οξιές να σκούζουν
θέλω να περπατώ γκρεμούς, ραϊδιά, ψηλά, στεφάνια,
θέλω κρεμάμενα νερά δεξιά ζερβά να βλέπω.
Θέλω μα δεν έχω φτερά, δεν έχω κλαπατάρια,
και τυραννιέμαι, και πονώ, και οβνέμαι νύχτα μέρα.
Παρακαλώ σε, σταυραετέ, για χαμηλώσουν ολίγο
και δος μου τες φτερούγκες σου και πάρε με μαζί σου,
πάρε με απάνου στα βουνά, τι θα με φάει ο κάμπος!

Γράφτηκε... Λέχθηκε...

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Τον περασμένο Σεπτέμβριο λάβαμε δύο σημαντικές επιστολές από φίλους αναγνώστες. Η πρώτη είναι του βουλευτή Ιωαννίνων κυρίου Σταύρου Ελ. Καλογιάννη, τον οποίο και ευχαριστούμε για τα όσα πολύ ενδιαφέροντα μας αναφέρει. Η δεύτερη είναι του κυρίου Γιάννη Αρχιμανδρίτη, που με το δικό του φορτισμένο συναισθηματικό τρόπο, μας λέει τη γνώμη του.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Βουλευτής Ιωαννίνων - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ιωάννινα, 26.09.2003

Προς τη
Φωνή των Καλαρρυτιών
Υπ' όψιν κ. Στ. Φασούλα
Αθήνα

Έχω πάρει και το 3^ο φύλλο της «Φωνής των Καλαρρυτιών» και θέλω να σας συγχαρώ για την πραγματικά ποιοτική σας δουλειά.

Επιτρέψτε μου να κάνω μια μικρή αναφορά στην τελευταία ετήσια τακτική Συνέλευση του άτυπου Φορέα ανάπτυξης Καλαρρυτιών, το πρακτικό της οποίας δημοσιεύεται στη «Φωνή των Καλαρρυτιών».

Στο θέμα της χρηματοδότησης των Καλαρρυτιών από Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από τα διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορθό είναι να αναφερόμαστε στα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου και όχι στα ΜΟΠ.

Στο Πρόγραμμα αυτό η Κοινότητα είναι επιλέξιμη προς ένταξη και χρηματοδότηση μέσω του Γ' Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Ηπείρου (2000-2006) και οι προθεσμίες υποβολής προτάσεων είναι ανοικτές.

Δυστυχώς τα διαθέσιμα κονδύλια είναι εξαιρετικά χαμηλά αλλά είναι σχεδόν βέβαιο ότι μέχρι τέλους του 2003 οι διαγωνισμοί για τα ίδια προγράμματα θα ανοίξουν και πάλι με μεγαλύτερους προϋπολογισμούς.

Εάν συνεπώς η Κοινότητα και οι Φορείς της προετοιμάσουν εγκαίρως συγκεκριμένη πρόταση υπάρχουν πολλές δυνατότητες χρηματοδότησης.

Σε ό,τι με αφορά είμαι στη διάθεση τόσο της Κοινότητας όσο και των Φορέων της για να βοηθήσω με τις μικρές δυνατότητες μου.

Μαζί με τους θερμότερους χαιρετισμούς μου σας στέλνω το βιβλίο μου «ΑΠΟ ΤΟ ΟΡΕΙΝΟ ΕΔΡΑΝΟ, Εισηγήσεις και Προτάσεις κατά τον 3^ο χρόνο της Κοινοβουλευτικής μου Θητείας».

Τους χαιρετισμούς μου και σε όλους τους εν Αττική Καλαρρυτινούς.

Με εκτίμηση
Σταύρος Ελ. Καλογιάννης

Καλοδίν 10, 452 21 Ιωάννινα, Τηλ: 26510 77 247, Φαξ: 26510 77 118
Πανεπιστημίου 39, 105 04 Αθήνα, Τηλ: 210 322 1114, Φαξ: 210 322 1145
skalavon@otenet.gr

Αξιότιμε κύριε Σπύρο Φασούλα,
Επιτρέψτε σε άγνωστό σας ονόματι Γιάννη Αρχιμανδρίτη του Τηλεμάχου, γαμβρό οικογενείας Καλαρρυτιών (Γρηγορίου Κ. Μόκα), λαβαίνοντας την εξαίρετον εφημερίδα σας ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ, της οποίας είστε εκδότης και που αναφέρεται στους ιστορικούς αγώνες των χρόνων που πέρασαν και στις εμπνευσμένες φροντίδες ανεξαρτησίας και ελευθερίας της πατρίδας, να πάρω το θάρρος να σας συγχαρώ.

Σας ανήκουν θερμά συγχαρητήρια μεθ' όλων των συνεργατών σας εις τὸ εξαιρετικόν έργον σας, που μονιάζει με χριστιανική αγάπη όχι μόνον τους κατοίκους, αλλά και όλους όσους παρακολουθούν τα γραπτά σας.

Κλείνω με θερμά συγχαρητήρια και σας εύχομαι καλή συνέχεια ἐπ' αἵτειρον. Παρακαλώ, μέσω της εγκρίτου εφημερίδας σας να συγχαρώ και τον εξαίρετο Πρόεδρο των Καλαρρυτιών κ. Χρήστο Κοταρέλα, για τη φροντίδα της Κοινότητας Καλαρρυτιών, που ανέλαβε ολόκαρδα, για το καλό της πατρίδας του.

Με χριστιανικές ευχές αγάπης προς όλους

Γιάννης Αρχιμανδρίτης
κάτοικος Φαλάνης Λαρίσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ επιθυμεί να συγχαρεί θερμά τη συμπατριώτισσά μας, **κα Μαριάννα Κατσάδακη**, με την ευκαιρία της απόκτησης της ειδικότητας ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑΣ από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και να της ευχηθεί «ΚΑΛΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ».
- Στη μνήμη του συγχωριανού μας **Δημητρίου Μόκα**, ο ιερέας Σπυρίδων Μποτσώλης, κατέθεσε το ποσόν των 30 € αντί στεφάνου, στο ταμείο της «Φωνής των Καλαρρυτιών».
- Ο εν Αττική Σύλλογος Καλαρρυτινών και η «Φωνή των Καλαρρυτιών» απευθύνουν τα θερμά τους συλλυπητήρια στις οικογένειες των εκλιπόντων αγαπητών μας, **Πελοπίδα Πατούνη**, ιδρυτικού μέλους του Συλλόγου και **Δημητρίου Μόκα**, μέλους του Συλλόγου μας, κατοίκου Περάματος Αττικής.

Φωτογραφία από τη θήκη του χρυσοχόου του συμπατριώτη μας Νικόλαου Ζάγκαλη στην Αθήνα, στην οδό Αγίου Μελετίου 101 στην Κυψέλη, τηλέφωνο 210-8625791.

ΝΕΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους και πατριώτες που μας στήριξαν οικονομικά. Υπευθυνίζουμε ότι η ανά τριμήνο εκτύπωση και αποστολή των τευχών κοστίζει περίπου 700 ευρώ και θα ήταν ευχής έργο, εάν το ταμείο μας μπορούσε να αντεπεξέλθει, χωρίς να επιβαρύνονται υπερβολικά τα μέλη του Συμβουλίου.

Αντανίου Σοφοκλής, Φάρασα • Αρλέτος Κωνσταντίνος, Δροσχάρι Ιωαννίνων • Αρλέτος Πέτρος, Καλαρρύτες • Γκογκάκης Ηλίας, Ιωάννινα • Γκογκάκης Κωνσταντίνος, Ιωάννινα • Γκογκάκη Μαργαρίτα, Αθήνα • Γκογκάκης Χρήστος, Ιωάννινα • Ζάγκλης Νικόλαος, Αθήνα • Κότσιας Γεώργιος, Ιωάννινα • Κωνσταντίνου Δημήτριος, Αθήνα • Κωστήρας Ιωάννης, Πάργα • Μάνθος Γεώργιος, Ιωάννινα • Μόκας Ανδρέας του Αποστόλου, Λάρισα • Μόκας Ανδρέας του Γρηγορίου, Λάρισα • Μπαζάκης Σπυρίδων, Λάρισα • Μπαζάκη-Λιακοπούλου Ελένη, Πάτρα • Μπαρμπούτης Γεώργιος του Θεοδώρου, Λάρισα • Μπαρμπούτη-Μαροδδη Άννα, Λάρισα • Μπέλλος Αθανάσιος του Ελευθερίου, Ροδιά Τυρνάβου • Μπούτζας Σωτήριος, Λάρισα • Νέσσης Γεώργιος, Ρώμη • Ρούμπου Ιωάννα, Λάρισα • Τσόκας Απόστολος του Ηλία, Λάρισα.

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
ΜΕΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ**

Καλούνται τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καλαρρυτών σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση, την 29η του μηνός Σεπτεμβρίου, ημέρα Δευτέρα και ώρα 5 μ.μ. στην αίθουσα του Συλλόγου (Λαμποβοτιάδη 3) για ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ για την ανάδειξη:

1. Πέντε (5) τακτικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου και των αναπληρωματικών αυτών.

2. Ενός (1) Αντιπροσώπου στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ιωαννίνων και των αναπληρωματικών αυτού.

Εάν δεν διαπιστωθεί ΑΠΑΡΤΙΑ την ανωτέρω οριζόμενη ημερομηνία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την 6η του μηνός Οκτωβρίου, ημέρα Δευτέρα και ώρα 5 μ.μ. στον ίδιο χώρο και με τα ίδια θέματα ημερήσιας διάταξης.

Για τον Αγροτικό Συνεταιρισμό

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΗΣ

**ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ
6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2003**

**στην αίθουσα του Συλλόγου
Λαμποβοτιάδη 3 • ΙΩΑΝΝΙΝΑ**

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, στα πλαίσια των πολιτιστικών της δραστηριοτήτων για το 2003, διοργανώνει διήμερη πολιτιστική εκδήλωση, το **“ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ”**, η οποία φέτος διοργανώθηκε με τη συμμετοχή του Δήμου Περιστερίου και την Ένωση Ηπειρωτών Περιστερίου.

Η εκδήλωση περιέλαβε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή γνωστών καλλιτεχνών και μουσικών, καθώς και χορευτικών συγκροτημάτων. Σημαντική ήταν φέτος η συμμετοχή των χορωδιών από τους τέσσερεις νομούς της Ηπείρου.

